

ЛИСАК Ігор

*аспірант кафедри машинознавства та транспорту,
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка*

СІТКАР Степан

*науковий керівник, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри машинобудування та транспорту
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка*

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

Сучасний розвиток індустрії гостинності характеризується інтенсивною цифровою трансформацією, що охоплює всі аспекти функціонування підприємств — від операційних процесів до стратегічного управління. Впровадження цифрових платформ бронювання, інформаційних систем управління, мобільних сервісів і технологій штучного інтелекту суттєво змінює характер надання послуг та вимоги до професійної діяльності фахівців [1; 2; 6].

Цифровізація визначається як ключовий чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств готельно-ресторанного бізнесу [2], а також як стратегічний напрям розвитку індустрії гостинності [1]. Водночас у наукових дослідженнях підкреслюється наявність проблем впровадження цифрових технологій в Україні, зокрема недостатній рівень підготовки персоналу до роботи в цифровому середовищі [4]. Міжнародні дослідження також підтверджують наявність розриву між темпами розвитку технологій та рівнем сформованості відповідних компетентностей у працівників [7].

У зв'язку з цим актуалізується проблема формування цифрової компетентності майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи у процесі їх професійної підготовки.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні сутності, структури та педагогічних умов формування цифрової компетентності майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.

Цифрова компетентність майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи розглядається як інтегративна характеристика, що включає здатність ефективно використовувати цифрові технології у професійній діяльності, працювати з інформаційними системами, здійснювати цифрову комунікацію та впроваджувати інноваційні рішення [2; 6].

З урахуванням специфіки галузі доцільно виокремити такі компоненти цифрової компетентності:

- інформаційно-аналітичний, що передбачає здатність працювати з інформаційними ресурсами, системами бронювання та базами даних [3];
- технологічний, який охоплює використання спеціалізованих програмних продуктів (PMS, CRM, POS-системи) та засобів автоматизації [3; 4];

- комунікаційний, що включає цифрову взаємодію з клієнтами, управління онлайн-комунікаціями та репутацією [2];
- інноваційний, який передбачає використання сучасних технологій, зокрема штучного інтелекту, для підвищення ефективності обслуговування [5; 8];
- безпековий, що пов'язаний із забезпеченням захисту даних та дотриманням принципів кібербезпеки [4].

Суттєвий вплив на розвиток індустрії гостинності здійснює впровадження технологій штучного інтелекту. Зокрема, AI використовується для персоналізації сервісу, автоматизації обслуговування клієнтів, аналізу їх поведінки та прогнозування попиту [5; 8]. Водночас результати досліджень свідчать про позитивне сприйняття інтелектуальних технологій споживачами, що стимулює їх активне впровадження у практику діяльності підприємств [7].

Зазначені тенденції зумовлюють необхідність формування у майбутніх фахівців відповідних цифрових компетентностей, які забезпечують їхню готовність до професійної діяльності в умовах цифрового середовища [6].

Формування цифрової компетентності має здійснюватися на основі компетентнісного та діяльнісного підходів, що забезпечують орієнтацію на результати навчання та формування практичних умінь.

Доцільно виокремити такі етапи формування цифрової компетентності:

- когнітивний — засвоєння теоретичних знань про цифрові технології та їх роль у професійній діяльності [1];
- операційний — формування практичних умінь використання цифрових інструментів та інформаційних систем [3];
- рефлексивний — здатність до оцінювання ефективності використання цифрових технологій та їх удосконалення [6].

Ефективність формування цифрової компетентності забезпечується реалізацією таких педагогічних умов:

1. Оновлення змісту професійної підготовки з урахуванням сучасних тенденцій цифровізації галузі [2; 4].
2. Інтеграція цифрових технологій у освітній процес [1].
3. Практико-орієнтоване навчання з використанням кейсів і симуляцій [3].
4. Використання цифрових освітніх середовищ і платформ дистанційного навчання [6].
5. Взаємодія з роботодавцями та врахування потреб ринку праці [2; 8].

Важливим є також застосування інноваційних освітніх технологій, зокрема VR- та AR-рішень, які дозволяють моделювати професійні ситуації та сприяють формуванню практичних навичок.

Окрему увагу слід приділити формуванню цифрової культури, що включає етичне використання технологій, відповідальне ставлення до інформації та дотримання норм кібербезпеки [4; 7].

Цифрова трансформація індустрії гостинності зумовлює необхідність формування цифрової компетентності як ключової складової професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи. Цифрова компетентність має комплексну структуру та включає інформаційно-

аналітичний, технологічний, комунікаційний, інноваційний і безпековий компоненти.

Ефективність її формування забезпечується інтеграцією цифрових технологій у освітній процес, практичною спрямованістю навчання, використанням інноваційних педагогічних підходів та орієнтацією на потреби ринку праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Плещан Х. Концептуальні механізми цифрової трансформації індустрії гостинності. Київ, 2023. 210 с.
2. Валінкевич Н., Шестакова А. Цифрова трансформація як конкурентна перевага в туризмі та гостинності. Економіка та держава. 2022. № 5. С. 45–49.
3. Панасенко Н. Л. та ін. Цифрова трансформація готельно-ресторанного бізнесу: роль інформаційних систем. Вісник економіки. 2021. № 3. С. 112–118.
4. Головчук Ю. О., Худоба О. М., Боднар Р. О. Діджиталізація індустрії туризму та гостинності: проблеми та перспективи розвитку. Науковий вісник. 2022. № 7. С. 67–72.
5. Поколотний В. В. Використання штучного інтелекту в індустрії гостинності. Харків: ХНУ, 2023. 156 с.
6. Bulican A. The Digital Transformation in the Hospitality Industry: Realities, Trends, Perspectives. Journal of Hospitality Management. 2022. Vol. 45. P. 25–34.
7. Artificial Intelligence in Hospitality Services: Examining Consumers' Receptivity to Unmanned Smart Hotels. International Journal of Hospitality Management. 2021. Vol. 94. P. 102–110.
8. AI in Hospitality: Transforming Service Experience and Efficiency. Hospitality Net. URL: <https://www.hospitalitynet.org> (дата звернення: 08.04.2026).

ЛИСИЦЬКА Олена

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов*

*Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, м. Харків*

РОМАНЦОВА Яна

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов*

*Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, м. Харків*

ОЦІНЮВАННЯ УСНОГО СПІЛКУВАННЯ ЯК ПРОЦЕСУ: ФОРМУВАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УНІВЕРСИТЕТАХ

Трансформація вищої освіти та швидка інтеграція цифрових технологій суттєво змінили підходи до викладання іноземних мов на університетському